

HOCKEY

Geschiedenis van hockey

Sport en spel hebben altijd de aandacht van de mens gehad. Hoever men ook teruggaat in de tijd, er zijn in de gehele historie van de mens aanwijzingen te vinden dat deze zijn energie, behalve in de dagelijkse strijd om het bestaan, tevens in activiteiten daarbuiten stak. Veelal betrof het wedstrijden tussen twee personen, waarbij attributen geen of een ondergeschikte rol speelden: hardlopen, worstelen, vergooien etc. Toch ontstonden ook spelen waarin de ene groep mensen het tegen de andere opnam. Bij deze vormen van teamsporten, meestal beoefend door de 'rijken', die er de tijd voor hadden, namen de gebruikte materialen en attributen een meer vooraanstaande plaats in. Het eerste volk, waarbij daadwerkelijk sprake was van een stok- en balspel waren de Perzen. Deze speelden een spel dat sterk leek op het huidige polo. De armere Perzen, die niet in het bezit waren van paarden, pasten dit spel aan en beoefenden het op de grond. Vanuit Perzië verspreidde deze sport zich over de gehele, toenmalig bekende wereld. Enerzijds verbreidde het zich via India over de rest van het aziatisch continent, waarna het uiteindelijk in Japan belandde. Anderzijds kwamen de Grieken door Alexander de Grote in contact met het spel en gaven het door aan de Romeinen. Met het ontstaan van het Romeinse Rijk maakten vervolgens Noord-Afrika en West-Europa, inclusief Brittannië, kennis met deze sport. De verschillende culturen ontwikkelden vaak eigen varianten op het oorspronkelijke spel. Opvallend is dan in Noord- en Zuid-Amerika tevens stok- en balspelen ontstonden onafhankelijk van de gebeurtenissen in de rest van de wereld. Zo trof Pisarro bij zijn ontdekking van Zuid-Amerika Indianen aan, die met behulp van stokken en een houten bal over de achterlijn van hun tegenstander moesten zien te krijgen. Zijn Noordamerikaanse tegenhanger Columbus kwam in contact met een sport, waarbij twee teams elkaar met een soort tennisrackets de bal afhandig probeerden te maken.

Het ontstaan van hockey

Al de omschreven spelen vertonen één duidelijke overeenkomst met het moderne hockey, namelijk het voortbewegen van een bal met één of andere stok. Toch zijn er nog veel verschillen tussen deze sporten en hockey: het gebruik maken van paarden, het spelen door de lucht, de grootte van het speelveld, geen goals, en ga zo maar door. Het duurde tot na het einde van de middeleeuwen dat de aanzet voor het ontstaan van de huidige sport werd gegeven. Op de Britse eilanden werd vanaf de 17de eeuw één en dezelfde, van oorsprong Keltische sport bedreven onder verschillende benamingen. De Ieren noemden het Hurley (of Hurling), de Engelsen Kappan en de Schotten Shinty. Tegenwoordig is in Ierland dit spel waarbij twee teams met een korte,

platte stick de bal (veelal) door de lucht in elkaars doel proberen te krijgen, nog steeds de nationale sport. Werd het spel in Ierland op gras beoefend, in Engeland verplaatste de sport zich naar harde, vlakke speelvelden zoals het strand of ijs. Dit bracht een tweetal belangrijke veranderingen met zich mee. Omdat op de harde speelvelden de bal het meest over de grond werd geslagen of geschoven, werd de stick waarmee gespeeld werd langer en aan de onderkant krommer. Daarnaast wijzigden de Engelsen de naam in Bandy-onice en nog later in Hockey-on-ice. Zo kreeg hockey (vermoedelijk van hooik = krom) zijn naam. Aan deze sport kleefde echter een groot nadeel: 's winters kon hockey-on-ice prima gespeeld worden, maar wat te doen als in het voorjaar het speelveld wegsmolt? Zodoende verplaatste het spel zich van ijs naar gras. Geschiedde dit in eerste instantie enkel en alleen maar om te oefenen voor het winterseizoen, la snel ontwikkelde zich uit deze trainingsactiviteiten het huidige veldhockey.

Van 1886 tot heden

De hockeysport heeft, nadat deze zijn uiteindelijke vorm had aangenomen, een grote vlucht genomen. Toch is het huidige hockey niet te vergelijken met dat van een eeuw geleden: op velerlei gebied zijn veranderingen opgetreden, waarbij de introductie van het spelen op kunstgras in de afgelopen en komende jaren zeker niet de onbelangrijkste zal blijken te zijn.

Organisatie

Zoals bij zovele sporten het geval is geweest, vinden in het Engeland van de tweede helft van de 19e eeuw de eerste ontwikkelingen op organisatorisch gebied plaats. Nadat volgens de overlevering de eerste spelregels van hockey (met name het verbieden van lichamelijk contact) in 1975 ontstonden, werd al elf jaar later in 1886 de English Hockey Association opgericht. Het beoefenen van de hockeysport in georganiseerd verband was, hoewel het nog in de kinderschoenen stond, aldus een feit. Na Engeland volgden Ierland en Wales in respectievelijke 1893 en 1897 het voorbeeld van hun Britse broer en richtten een hockeybond op. Door de drie toen bestaande bonden werd vervolgens in 1907 de International Hockey Board in het leven geroepen. Deze heeft tot 1970(!) de dienst uitgemaakt over de te volgen spelregels, waarna de FIH (Fédération Internationale de Hockey sur gazon) het roer overnam. De FIH was in 1924 te Parijs ontstaan als samenwerkingsverband tussen de niet-Britse hockeylanden en in de loop van de tijd uitgegroeid als het internationale hockey-orgaan bij uitstek. Heden ten dage zijn alle nationale bonden van de gehele wereld hierin vertegenwoordigd. Op Europees niveau bestaat de FEH (Fédération Européenne de Hockey).

Verspreiding

Voor de snelle verspreiding vna de hockeysport over de gehele wereld is het bestaan van 'the british Empire' tot aan De Tweede Wereldoorlog vna groot belang geweest. Landen als India, Pakistan, Nieuw-Zeeland, Australië en Maleisië zijn als vroegere britse koloniën met hockey in aanraking gekomen. Het is niet verwonderlijk dat zij door de jaren heen toonaangevende hockeynaties zijn geweest. Zo pakte al op de derde Olympische spelen waar hockey toegelaten was, die van Amsterdam 1928,

Brits-Indië voor Nederland het goud. Brits-Indië bestond toen uit de huidige landen India, Pakistan en Bangla-Desh.

Internationale toernooien

In de loop van de tijd heeft zich op internationaal niveau een drukbezette (heren) toernooikalender ontwikkeld. Eerste van deze evenementen waren de Olympische Spelen. Vanaf 1908, toen deze in Londen werden georganiseerd, is hockey een vast olympisch programma-onderdeel geweest. Daarnaast wordt vanaf 1970 om de 4 jaar gespeeld om het Europese landenkampioenschap en vonden in 1971 de toernooien om de wereldbeker hun aanvang. Bovendien bestaat er voor de nationale selecties, ide op een lager peil presteren, de Intercontinentale beker. Tenslotte strijden de 6 beste landen ter wereld vanaf 1980 jaarlijks om de Champions Trophy en worden regelmatig door een nationale hockeybond vierlandentoernooien gehouden. Op clubniveau is er, analoog aan het voetballen, de jaarlijkse Europa Cup.

Kunstgras

Zoals bleek bij de behandeling van de ontstaanswijze van hockey, is de aard van het terrein waarop gespeeld werd van groot belang geweest. De wisseling van gras (Hurley) naar ijs (Bandy) en weer terug naar gras (Hockey) heeft de sport zijn uiteindelijke vorm gegeven. Aan het eind van de jaren '70 dient zich wat speelveld betreft nog zo'n essentiële ontwikkeling aan: het kunstgras. Bij de Olympische Spelen van Moskou in 1980 bestond het officiële veld voor het eerst uit kunstgras. Sindsdien heeft het gebruik van dergelijke velden een vogelvlucht genomen en vinden alle grote internationale toernooien hierop plaats. Nu is al te stellen dat spelen op kunstgras grote gevolgen heeft gehad, en nog verder zal hebben voor de hockeysport. Spelregels veranderen, tactieken worden aangepast en de techniek geperfectioneerd.

(bron: thinkquest.org)